

Aarden walletjes zijn uit, gietranden zijn in!

Leveranciers van gietranden op een rij

De ultieme gietrand is een aarden walletje, tijdelijk, maar reuzehandig om water binnenboord te houden voor de boom. Bij bewatering van jonge bomen is het belangrijk dat het water rondom de stamvoet blijft. Het creëren van kleine dijkjes rondom de stamvoet is niet optimaal omdat dit veel werk kost. Daarnaast zorgt erosie er ook voor dat het grondrandje rondom de stamvoet helemaal afbreekt. Een simpele oplossing voor dit probleem is het gebruik van een gietrand.

Auteur: Santi Raats

Het plaatsen van gietranden is een effectieve en goedkope manier om jonge bomen te kunnen bewateren. De plaatsing van de gietrand is heel eenvoudig. De gietrand wordt voor een deel ingegraven in de grond (circa 10 cm). Ongeveer 20 cm blijft bovengronds zichtbaar. Hierdoor staat de gietrand stabiel en blijft het water in het gebied rondom de stamvoet. De markt stroomt nog niet over met aanbieders van gietranden. De leveranciers op een rij:

Bio-Gietrand, GreenGuard

GreenGuard heeft de Bio-Gietrand in zijn productenpakket. Deze gietrand is een honderd procent natuurlijk product. Het is gemaakt van Solanyl-zetmeel, een afvalproduct uit de patatindustrie. Daarmee is het een duurzame oplossing. De Bio-Gietrand breekt op termijn vanzelf af, maar zorgt ook voor een vermindering van de afvalstromen. De Bio-Gietrand gaat zeker drie jaar mee.

Afhankelijk van de omstandigheden breekt het langzaam af in de grond. Wanneer de gietrand na eventueel hergebruik definitief afgevoerd moet worden, kan deze gewoon bij het groenafval. Het geeft een enorme besparing van (kunststof)afval. Ook past deze gietrand uitstekend bij duurzaam inkopen. De gietrand bevat geen schadelijke additieven, zoals weekmakers en kleurstoffen.

BSI Bomenservice

BSI Bomenservice levert het AquaTec-systeem. De AquaTec-gietrand is 26 cm hoog en gemaakt van uv-resistent, gerecycled HDPE. De AquaTec-gietrand is te monteren door stukken met elkaar te verbinden. De gietrand houdt een eventuele mulch-, compost- of zandlaag op zijn plaats. Vloeibare en vaste meststoffen kun je direct binnen de AquaTec-gietrand toedienen. De AquaTec-gietrand is een model dat je kunt uitbreiden met rechte tussenstukken van 20 cm lengte. De gietrand heeft een vierkante vorm en de uitbreiding van de vorm bestaat altijd uit vier elementen. Voor een boompje met stamomtrek van 12 tot 25 cm kun je een gietrand maken met een diameter van 58 cm, met een waterbergingscapaciteit van 53 liter. Voor een boom met een stamomtrek van meer dan 100 cm is er een gietrand met een diameter van 198 centimeter

en een waterbergingscapaciteit van 623 liter. Daartussen zitten nog zes verschillende groottes van gietranden. Aan de binnenzijde van de AquaTec-gietrand is een verstevigingselement aangebracht dat stevigheid geeft aan de gietrand, maar ook zorgt voor een eenduidig beeld van hoogte als hij geplaatst is. Van belang is wel dat de ondergrond goed geëgaliseerd is! De plaat aan de binnenzijde van het element, voorzien van gaatjes, is bedoeld om de AquaTec-gietrand te fixeren met behulp van haringen. Het verstevigingsplaatje is geplaatst op 65 mm vanaf de onderzijde van de gietrand. Voor smalle bermen kunnen ook rechthoekige types worden geformeerd. Arjan Zoontjens van BSI Bomenservice: 'De AquaTec-gietrand heeft een vaste maatvoering van diverse typen. Daardoor kun je precies de hoeveelheid van de watergift vaststellen en komt het water ook op de juiste plaats. De duurzaamheid zit hem in zijn functionele en lange levensduur van circa tien jaar en de snelle en eenvoudige manier van plaatsing. De AquaTec-gietrand is vervaardigd uit gerecycled kunststof en is ook daarna weer recyclebaar. Voor de inzameling hebben wij een inzamelingsbeleid opgesteld om van de oude weer nieuwe te kunnen vervaardigen en dus de duurzaamheid van ons product voor u te waarborgen.' Het verschil met gietranden op rol: 'De AquaTec-gietrand staat op zichzelf en wordt vastgezet met haringen. De gietrand van de rol is een dikke kunststoffolie die altijd ondersteuning nodig heeft van boompalen en of piketten. Dus ingeval van bomen die ondergronds verankerd worden moeten dus altijd voorzieningen getroffen worden. Daarnaast vouwt de gietrand van de rol om als de diameter groter wordt.'

BTL Bomendienst

BTL Bomendienst verkoopt het product Treegator sinds 2010. Treegator wordt al sinds 2009 in Zweden toegepast. Dit is een simpele én slimme manier om bomen water te geven. De Treegator is een zak die rond een boom geplaatst kan worden. Het water komt dan druppelsgewijs beschikbaar voor de boom, waardoor de grond rond de wortels goed verzadigd raakt. Bewatering bij de wortels is de beste manier om de (ver)plantschok te beperken. Slechts één à twee keer per week de zak vullen met water is voldoende om bomen en heesters op een effectieve wijze voldoende water te geven. Het plaatsen van de Treegator is eenvoudig: span de zak rond de stam en rits deze dicht, zoals je bij een kind een jas dichttrist. Daarna vul je de zak met water. Er kan ruim vijf liter water in. De zak bevat twee gaatjes die het water gedoseerd naar de boomwortels brengen. Na vijf tot

zeven dagen moet de zak hervuld worden. In tegenstelling tot andere irrigatiesystemen komt er geen graafwerk aan te pas. De Treegator is gemaakt van een speciale nylon webbing die de zak zijn sterkte geeft. Tevens is het plastic uv-bestendig, waardoor de levensduur minimaal vijf jaar is. Het is wellicht minder hufterproof dan een traditionele gietrand. Ron Schraven van BTL Bomendienst: 'De ervaring met gietranden was niet altijd positief: relatief arbeidsintensief bij plaatsing en lastig toe-pasbaar bij verharding, met een boomrooster en op een talud. Tijdens water geven vloeit vaak veel water weg van de plantplaats. Daarnaast raken gietranden vaak beschadigd bij maaien, door parkerende auto's of vandalisme. Het toepassen van gietranden is minder duurzaam dan gedacht omdat hergebruik in de praktijk vaak tegenvalt. De Treegator is meer irrigatiesysteem dan een stuk plastic dat water tegenhoudt. De langzame afgifte zorgt ervoor dat iedere druppel water efficiënt terechtkomt. Dit voorkomt dat de bodem dichtslaat en zorgt ervoor dat het water goed opgenomen wordt, met een positief effect op de wortelontwikkeling van de boom.'

GreenMax

Het bedrijf GreenMax introduceert op dit moment de watergeefranden ook in andere landen. Landen als Duitsland, België, Denemarken en het Verenigd Koninkrijk zijn begonnen om de kunststofgietranden toe te passen. Volgens GreenMax is Nederland op dit moment koploper met deze methode van water geven, maar de verwachting is dat er binnen enkele jaren gietranden door heel Europa te zien zijn.

GreenMax heeft het assortiment gietranden uitgebreid met het Gietrand Totaal Pakket. Een set bestaat uit gietranden, kokosmatten, sluitingen en grondpennen om de kokosmatten te verankeren. De gietrand is op maat te snijden, zodat die geschikt is voor alle wortelkluiten. Door de nieuwe sluiting hoeven de randen niet meer aan de boompalen bevestigd te worden. Marco Brouwers van GreenMax: 'Naast de bekende AquaMax Gietranden heeft Greenmax ook een Budget- en een Bio-alternatief op de standaardgietrand. De nieuwste innovatie van de leverancier is het Gietrand Totaal Pakket, waarbij onkruidvorming effectief wordt tegengegaan en de gietrand met koppelprofielen eenvoudig kan worden gesloten.'

Producent	Productnaam	Dikte (mm)	Hoogte (cm)	Lengte (cm)	Rollengte (m)	Biologisch afbreekbaar	Productmateriaal
BSI Bomenservice	AquaTec Gietrand	2	26	Diverse elementen die te koppelen zijn. Rechte tussenstukken zijn 20 cm.	NVT	Nee	Gerecycled HDPE
GreenMax	AquaMax Gietrand Groen	3	30	zelf te bepalen per boom	25	Nee	Hoogwaardig gerecycled LDPE
	AquaMax Gietrand Zwart	2	30	zelf te bepalen per boom	25	Nee	Hoogwaardig gerecycled HDPE
	Gietrand Totaal Pakket	3	30	zelf te bepalen per boom	25	Nee	Hoogwaardig gerecycled LDPE
	Bio Gietrand	1	30	zelf te bepalen per boom	50	Ja	Biologische Polymeren
	Budget Gietrand	3	30	zelf te bepalen per boom	20	Nee	Laagwaardig gerecycled LDPE
BTL Bomendienst	Treegator	75	NVT	NVT		Nee	polyethylene plastic with nylon webbing.
ITS International	Tree Service BELU gietrand	3	30	zelf te bepalen per boom	20	Nee	PE
ITS International	Tree Service BELU gietrand Light	2	20	zelf te bepalen per boom	40	Nee	PE

International Tree Service (ITS)

ITS doet de volledige verkoop van kunststof gietranden op rol alsmede van de houten gietrandbevestigingspaaltjes, die alle door Joosten Kunststoffen gefabriceerd worden. Gerard Bodewes van ITS: 'Inbouw van de afsnijdbare gietranden op rol is simpel door de rol van 30 cm hoogte in te graven en 5 tot 10 cm boven maaiveld te laten uitsteken. Na de kluitafmeting te hebben bepaald, kan men een overlap van 10 tot 15 cm eenvoudig ingraven.' Ook leverbaar is een kunststofgietrandbevestigingspaaltje. Normaal gesproken wordt een gietrand met spijkers bevestigd aan een van de twee of drie boompalen. Maar niet altijd wil een boombeheerder boompalen gebruiken. Soms heeft ondergrondse verankering de voorkeur. Daarvoor bestaat nu een eenzijdig gepunte paal van gerecycled kunststof waarin de gietrand gedegen in elkaar kan overlappen. Soms wordt een gietrand namelijk wel eens toegepast zonder degelijke verbinding van de uiteinden, waardoor het materiaal losschiet. Gerard Bodewes: 'De paaltjes zijn aanzienlijk kleiner dan de traditionele boompalen en hebben een lengte van 60 cm waarmee zij zo'n 50 cm de grond in steken, afhankelijk van hoe hoog de beheerder de gietrand boven het maaiveld uit wil laten steken. Bovenin is het paaltje gesleufd, waar de overlap van de gietrand in gezet kan worden.' Naast de gietrandbevestigingspaaltjes verkoopt ITS ook een kokosschijf om dichtslaan van de grond en onkruidvorming tegen te gaan.

Kleur(en)	Brandwerendheid	UV-stabilisator	Sluiting (tape, spijkeren aan boompaal, koppelsluiting)	Levensduur (aantal plantbeurten)	Recyclebaar	Verkrijgbaar op rol/per stuk
Grijs, andere kleuren verkrijgbaar	ja	Ja met haringen	Koppelsluiting, in bodem gefixeerd	minimaal 10 jaar	ja	Vier bochten, uit te breiden met rechte tussenstukken
Donkergroen (generfde structuur)	Nee	Ja	tape, spijkeren aan boompaal	minimaal 10 jaar ja	Rol	
Zwart (generfde structuur)	Nee	Ja	tape, spijkeren aan boompaal	minimaal 10 jaar ja	Rol	
Donkergroen (generfde structuur)	Nee	Ja	Koppelsluiting	Gietrand: 10 jaar - Kokos: ca. 3 jaar	ja	Kokosmatten per rol en koppelingen per stuk
Groen	Nee	Nee	tape, spijkeren aan boompaal	ca. 3 jaar	ja	Rol
Groen	Nee	Nee	tape, spijkeren aan boompaal	ca. 3 jaar	ja	Rol
Groen	Nee	Ja	Rits	5 jaar productgarantie	nee	NVT
Groen of zwart	Ja	Ja	Ingraven/ overlapping	ca. 3	Ja	Rol
Groen	Ja	Ja	Ingraven/ overlapping	ca. 3	Ja	Rol